

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

อนงนาฏ บรรหาร¹ / สมนึก ทองเอี่ยม² / สมุทร ชำนาญ³

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

อีเมล: hanpichai@ hotmial.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 105 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ (%) ร้อยละสะสม (% สะสม) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (PNImodified)

ผลการวิจัยพบว่าสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับดังนี้ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา พบว่าต้องการการพัฒนา ตามลำดับดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง และหลักการรับผิดชอบ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ ควรมีการกระจายอำนาจในการทำงานอย่างเหมาะสมตามความสามารถและความชำนาญ หลักการมีส่วนร่วม ควรมีการสนับสนุนนโยบายการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน หลักความเสมอภาคควรมีการสนับสนุนการบริหารงานอย่างเสมอภาค ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีความเสมอภาคในการทำงานและรับผลประโยชน์ร่วมกัน หลักความโปร่งใสควรมีความโปร่งใสในการบริหารงานสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน หลักฉันทามติควรมีมติ ข้อตกลงร่วมกันอย่างชัดเจน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

หลักประสิทธิภาพควรมีการบริหารงานตามบริบทของโรงเรียน ดำเนินกิจกรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์ และประสิทธิภาพสูงสุด หลักประสิทธิผลควรมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนตามบริบทของโรงเรียน หลักนิติธรรมควรมีกฎ กติกา และข้อตกลงที่ชัดเจน หลักการตอบสนองควรมีการดำเนินงานและ กิจกรรมต่างๆอย่างรวดเร็วและทันสมัย หลักการรับผิดชอบควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

คำสำคัญ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

Good Governance in Medium Schools under Sakaeo Primary Educational Service Area, Office 1

Anongnart Banharn¹ / Somnuk Thongiam² / Samut Shamnan³

¹ Master of Education Program in Educational Administration,
Faculty of Education, Burapha University.

² Lecturer, Ph.D. of Education Program in Educational Administration,
Faculty of Education, Burapha University.

³ Lecturer, Ph.D. of Education Program in Educational Administration,
Faculty of Education, Burapha University.

Email: hanpichai@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research were study the Good governance in medium schools under Sakaeo Primary Educational Service Area, Office 1. The samples of this research were 265 teachers. The research instrument was the 5 rating scales questionnaire with 105 questions. The reliability value was .97. The statistical devices were mean, standard deviation, percentage; cumulative percentage and modified priority need index.

The findings were as follows: the actual situation of Good Governance in medium schools under Sakaeo Primary Educational Service Area, Office 1, as a whole was rated at high level. The expectation of Good Governance in medium schools; Sakaeo Primary Educational Service Area, Office 1, as a whole was rated at highest level. The Good Governance priority need index in medium schools under Sakaeo Primary Educational Service Area, Office 1, as a whole needed to develop in order; Decentralization, Participation, Equity, Transparency, Consensus Oriented, Efficiency, Effectiveness, Rule of Law, Responsiveness and Accountability. The suggestion for good

governance in medium schools under Sakaeo Primary Educational Service Area, Office 1 consisted of Decentralization: the school's management should distribute tasks by staff availability and skillset. Participation: the school's management should support an inclusive work participation policy. Equity: the school's management should support and encourage everyone to practice equality in the workplace. Transparency: The school's management can be able to investigate every process. Consensus Oriented: the school's management should seek communal agreement with teachers on resolutions. Efficiency: the school's management should consider the school context in order to receive the most benefits. Effectiveness: the school's management should have clear direction that follows the school context and goal. Rule of Law: the school's management should have clear rules. Responsiveness: the school's management should employ modern techniques to respond quickly. Accountability: the school's management should clearly identify the roles of staff.

Keyword

Good Governance

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

บทนำ

ธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในโลกปัจจุบัน เพราะกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจมีความสำคัญกระทบถึงกันการติดต่อสื่อสาร การดำเนินกิจกรรมในที่หนึ่งมีผลกระทบอีกที่หนึ่ง การพัฒนาเรื่องการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น หากประเทศจะเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ควรให้ความสนใจถึงเรื่องของสังคมประชาชนและสิ่งแวดล้อม การบริหารงานที่ดีจึงเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น ธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน โดยเฉพาะข้าราชการ เพราะธรรมาภิบาลเป็นการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตั้งมั่นอยู่บนหลักการบริหารที่เที่ยงธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีจิตสำนึกในการทำงานมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำพร้อมทั้งตอบคำถามหรือตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพร้อมรับผิดชอบ มีศีลธรรมจริยธรรมในการทำงาน การคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ การตัดสินใจดำเนินการ และประเมินผลตลอดจนร่วมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกันนั้น มีการส่งเสริมสภาพภาพพจน์ชาย และให้ความสำคัญกับกลุ่มต่างๆ รวมทั้งคนด้อยโอกาส ตลอดจนสร้างความเท่าเทียมกัน ทางสังคมในการรับโอกาสต่างๆ ที่ประชาชนพึงได้รับ การมีธรรมาภิบาลอาจเป็นการนำมาสู่การมีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ในที่สุด และการมีประชาธิปไตยก็นำมาสู่การแก้ไขปัญหาการขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้โดยสันติวิธี(ถวิล ตรีกุล, 2546: 3-4) ในการบริหารจัดการการศึกษาของประเทศไทยทุกระดับมุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักการทำงาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) การบริหารงานนับว่าเป็นเรื่องสำคัญโดยผู้บริหาร ครู และบุคลากรต้องใช้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจสั่งการเพราะการตัดสินใจใดๆย่อมมีผลกระทบ ต่อองค์กร อาจทำให้เกิดประสิทธิภาพหรือความล้มเหลวในหน่วยงานได้ ด้วยเหตุนี้เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงต้องนำหลัก ธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน ให้เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพนั้นจะส่งผลต่อองค์กร ขวัญกำลังใจต่อผู้ร่วมงาน ทั้งยังเป็นการเสริมความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน (อุไร บัณฑวน, 2552: 2) สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ส่งเสริมธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในภาครัฐตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องผลักดันการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐให้มีระดับธรรมาภิบาลเทียบเท่ามาตรฐานสากล ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการได้ศึกษาและจัดทำเกณฑ์สำหรับให้ประเมินเพื่อจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating) ขึ้น เพื่อนำไปใช้สำรวจและประเมินระดับของการ

บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของส่วนราชการและจังหวัด การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้สำหรับการบริหารงาน พบว่ามี 1 องค์ประกอบ หลักที่สำคัญและเหมาะสมสำหรับนำมากำหนดเป็นกฎเกณฑ์ในการบริหาร งาน ประกอบด้วย หลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค และหลักนิติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ, 2552:5)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบาย กฎเกณฑ์ มาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากหลักการและความสำคัญรวมไปถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในองค์กร โดยการกำหนดกรอบกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐ เพื่อให้การบริหารงานเกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และมีกระจายอำนาจไปยังโรงเรียนต่างๆ มีความเท่าเทียมกันในองค์กร การประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและประสิทธิภาพในการบริหารงานในองค์กร จึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1, 2556)

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นจึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามบริบทของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนตามนโยบายของรัฐและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในระดับใด โดยในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวัง ความต้องการจำเป็นในพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก ประกอบด้วย หลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค และหลักนิติธรรม ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาปรับปรุง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

คำถามของการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เป็นอย่างไร
4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใน 10 หลัก ประกอบด้วย หลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักนิติธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนหลักดังนี้

ขั้นตอนหลักที่ 1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

1. ผู้วิจัย ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับความหมาย หลักการ องค์ประกอบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. ผู้วิจัย สรุปความหมาย องค์ประกอบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดตัวแปรต้นของการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. กำหนดตัวแปรตามของการวิจัย คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ประกอบด้วย 10 หลักดังนี้ หลักความรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักความเสมอภาค และหลักนิติธรรม

3. กำหนดแผนภาพความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างตัวแปรต้นและ ตัวแปรตามเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. พิจารณาคำสำคัญจาก การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในส่วนของตัวแปรตาม ประกอบด้วยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดกลางในแต่ละหลัก 10 หลัก คือ หลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักความเสมอภาค และหลักนิติธรรม

2. สร้างข้อคำถามจาก นิยามศัพท์เฉพาะ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบประเมินข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบประเมินได้แก่ เพศและวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ประกอบด้วย

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ

2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ กำหนดเลือกตอบได้คำตอบเดียว

การแปลผลคะแนนโดยนำมาจัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย (ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

3. กำหนดโครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของข้อคำถามของเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยสภาพการปฏิบัติงานจริงต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของข้อคำถามของเครื่องมือเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. ผศ.ดร.ประยูร อัมสวาสดี ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ดร.สุรัตน์ ไชยชมพู่ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ดร.ชัยพจน์ รังงาม ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาวิชาการบริการการศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. นายอนนท์ หันทุย ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

5. นางวิไลย สมสาร ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถามของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. ติดตามผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถามของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. ประมวลผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาค้นหาค่าความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC : Index of Item Objective congruence) มีค่ารายหลัก คือ หลักการรับผิดชอบ = 0.60 -1.00 หลักการตอบสนอง = 0.60 -1.00 หลักการมีส่วนร่วม = 0.80-1.00 หลักการกระจายอำนาจ = 0.80 -1.00 หลักความโปร่งใส = 0.60 -1.00 หลักฉันทามติ = 0.80 -1.00 หลัก

ประสิทธิผล = 0.80 -1.00 หลักประสิทธิภาพ = 1.00 หลักความเสมอภาค = 0.80 -1.00 และหลักนิติธรรม = 0.60 -1.00

5. นำข้อมูลผลการประมวลผลความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ และปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์

6. ปรับปรุงข้อคำถามของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญโดยผ่านความเห็นชอบของกับอาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 5 ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยเพื่อพิจารณาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มผู้ให้คำตอบเป้าหมายที่มีคุณสมบัติที่มีความคล้ายหรือความเหมือนกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้ให้คำตอบในการวิจัยในสภาพการปฏิบัติจริงเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน เพื่อการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย คือโรงเรียนอนุบาลคลองหาด และโรงเรียนบ้านทุ่งพระ

2. ประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองในการใช้เครื่องมือวิจัย

3. ประมวลผลข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของข้อคำถามในแต่ละตัวแปรตาม และในภาพรวมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด ผลวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Conbrach's Alpha Coefficient) ภาพรวมทั้งฉบับ = 0.97

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัย เพื่อความพร้อมใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้คำตอบแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. นำเสนอเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาและขอรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะเพื่อความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเครื่องมือการวิจัยที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการปฏิบัติงานจริง

2. ตรวจสอบและพิสูจน์อักษรเพื่อความถูกต้องในการจัดพิมพ์เครื่องมือการวิจัยในขั้นสุดท้ายก่อนจัดทำสำเนาเครื่องมือการวิจัยที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการปฏิบัติงานจริง

3. จัดทำสำเนาเครื่องมือการวิจัยเท่ากับจำนวนประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างผู้ให้คำตอบที่ต้องการวิจัยในสภาพการปฏิบัติงานจริง โดยได้จำนวน 105 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 10 หลัก คือ หลักความรับผิดชอบ จำนวน 9 ข้อ หลักการตอบสนอง จำนวน 12 ข้อ หลักการมีส่วนร่วม จำนวน 15 ข้อ หลักการกระจายอำนาจ จำนวน 8 ข้อ หลักความโปร่งใส จำนวน 8 ข้อ หลักฉันทามติ จำนวน 6 ข้อ หลักประสิทธิผล จำนวน 15 ข้อ หลักประสิทธิภาพ จำนวน 7 ข้อ หลักความเสมอภาค จำนวน 9 ข้อ และหลักนิติธรรม จำนวน 16 ข้อ

ขั้นตอนหลักที่ 2 การศึกษาในภาคปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มประชากร และขนาดกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถม

ศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 829 คน
ขั้นที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ตามแนวคิดของของ Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan, 1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน
265 คน โดยการ สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำหนังสือประสานงานถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1 เพื่อการขออนุญาตและให้ความเห็นชอบที่ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยตรวจสอบและพิจารณาความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของการ
ให้คำตอบของกลุ่มตัวอย่างในเครื่องมือการวิจัยแต่ละชุด

ขั้นตอนที่ 3 ประมวลผลข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดรหัส และเรียงลำดับเครื่องมือการวิจัยชุดที่มีความครบถ้วนและสมบูรณ์
ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 บันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้ค่า
สถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายผู้ให้คำตอบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ (%)”

2. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าค่า
สถิติ “ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)”

3. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ใช้ค่าค่าสถิติ “ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)”

4. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ
“ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (PNI modified : Modified Priority Need Index)”

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ
“ร้อยละ (%)” และ “ร้อยละสะสม (%สะสม)”

ขั้นที่ 3 จัดพิมพ์และออกรายงานผลการประมวลผลข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอผลการประมวลผลข้อมูลในรูปแบบตาราง ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน
2. ข้อมูลผลการประมวลผลข้อมูลในแต่ละคำถามนำในการวิจัย

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตารางผลการประมวลผลข้อมูลเพื่อแสดงถึงข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสรุปผลการวิจัย พิจารณาจากการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละคำถามนำในการวิจัย

ขั้นที่ 2 การอภิปรายผลการวิจัย พิจารณาผลการวิจัยว่ามีความสอดคล้องหรือแตกต่างจากผลการวิจัยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 การให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 รายงานผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ นำเสนอให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย และการนำเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อมูลสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แนวคิดของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักคิดหรือนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการ ดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

1. ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 42 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 829 คน

2. กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan, 1970:608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 265 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ข้อมูลผลการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 105 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 10 หลัก แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคิดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดเลือกตอบได้คำตอบเดียว มีระดับคะแนนและความหมายของตัวเลือก ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับน้อยมาก

การแปลผลคะแนนโดยนำมาจัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย (ประคอง กรรณสูตร, 2542) ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาต่อไป

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.50 -3.49 หมายถึง ระดับมาก ซึ่งต้องหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.50 -4.49 หมายถึง ระดับปานกลาง ซึ่งต้องหาทางแก้ไข

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.50 -2.49 หมายถึง ระดับน้อย ซึ่งต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.49 หมายถึง ระดับน้อยมากซึ่งต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน
ที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำหนังสือประสานงานถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1 เพื่อการขออนุญาตและให้ความเห็นชอบที่ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถม
ศึกษานขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยการแจกแบบ
ประเมินจำนวน 42 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยตรวจสอบและพิจารณาความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของการ
ให้คำตอบของกลุ่มตัวอย่างในเครื่องมือการวิจัยแต่ละชุด

ขั้นตอนที่ 3 ประมวลผลข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดรหัส และเรียงลำดับเครื่องมือการวิจัยชุดที่มีความครบถ้วนและ
สมบูรณ์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 บันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้ค่า
สถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายผู้ให้คำตอบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ
“ร้อยละ (%)”

2. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถม
ศึกษานขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ
“ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)”

3. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าค่า
สถิติ “ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)”

4. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถม
ศึกษานขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ดัชนี

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (PNI modified : Modified Priority Need Index)”

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ (%)” และ “ร้อยละสะสม (%สะสม)”

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายผู้ให้คำตอบต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ (%)”

2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)”

3. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)” และ “ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)”

4. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (PNImodified)”

5. วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ค่าสถิติ “ร้อยละ (%)” และ “ร้อยละสะสม (% สะสม)”

ผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องหาทางปรับปรุง ให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักความโปร่งใส หลักความเสมอภาค หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง และหลักภาระรับผิดชอบ ดังตาราง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

ตาราง 1 แสดงสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

หลักที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง	$n = 265$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1	หลักการรับผิดชอบ	4.04	.46	มาก	10
2	หลักการตอบสนอง	4.03	.44	มาก	9
3	หลักการมีส่วนร่วม	3.93	.42	มาก	1
4	หลักการกระจายอำนาจ	3.93	.41	มาก	2
5	หลักความโปร่งใส	3.94	.41	มาก	3
6	หลักฉันทามติ	3.96	.34	มาก	5
7	หลักประสิทธิภาพ	3.96	.36	มาก	7
8	หลักประสิทธิภาพ	3.96	.34	มาก	5
9	หลักความเสมอภาค	3.94	.41	มาก	3
10	หลักนิติธรรม	3.96	.36	มาก	7
สรุปในภาพรวม		3.96	.39	มาก	-

2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ หลักการตอบสนอง หลักการกระจายอำนาจ หลักฉันทามติ หลักการรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักประสิทธิผล และหลักนิติธรรม ดังตาราง

ตาราง 2 แสดงสภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

หลักที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง	$n = 265$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
1	หลักการรับผิดชอบ	4.92	.32	มากที่สุด	4
2	หลักการตอบสนอง	4.93	.31	มากที่สุด	1
3	หลักการมีส่วนร่วม	4.92	.33	มากที่สุด	7
4	หลักการกระจายอำนาจ	4.92	.31	มากที่สุด	2

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

หลักที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง	$n = 265$		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	SD		
5	หลักความโปร่งใส	4.92	.33	มากที่สุด	7
6	หลักฉันทามติ	4.92	.31	มากที่สุด	2
7	หลักประสิทธิภาพ	4.92	.33	มากที่สุด	7
8	หลักประสิทธิผล	4.92	.32	มากที่สุด	4
9	หลักความเสมอภาค	4.92	.32	มากที่สุด	4
10	หลักนิติธรรม	4.91	.35	มากที่สุด	10
สรุปในภาพรวม		4.92	.32	มากที่สุด	-

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับต้องการพัฒนา ซึ่งมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง และหลักการระมัดชอบ

ตาราง 3 แสดงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

หลักที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง	$n = 265$			อันดับ การพัฒนา
		I	D	$PNI_{modified}$	
1	หลักการระมัดชอบ	4.91	4.04	.217	10
2	หลักการตอบสนอง	4.92	4.04	.219	9
3	หลักการมีส่วนร่วม	4.91	3.93	.251	2
4	หลักการกระจายอำนาจ	4.92	3.93	.252	1
5	หลักความโปร่งใส	4.91	3.94	.247	4
6	หลักฉันทามติ	4.92	3.96	.242	5
7	หลักประสิทธิผล	4.91	3.96	.241	7
8	หลักประสิทธิภาพ	4.91	3.96	.242	5
9	หลักความเสมอภาค	4.92	3.94	.249	3
10	หลักนิติธรรม	4.91	3.96	.239	8
สรุปในภาพรวม		4.91	3.97	.239	ต้องการพัฒนา

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เมื่อพิจารณารายหลักมีรายละเอียดตามลำดับต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง และหลักการรับผิดชอบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักความโปร่งใส หลักความเสมอภาค หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง และหลักการรับผิดชอบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่ใช้เป็นแนวทางในการบริหารทั้งภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า การบริหารและการจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนแล้วรัฐบาลได้มีการปฏิรูประบบราชการเพื่อการบริหารประชาชนให้มีความพึงพอใจในการบริการภาครัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว สำนักงานรัฐมนตรีจึงออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือปฏิบัติ การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และยังสอดคล้องกับ พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (2554: 102) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ หลักการตอบสนอง หลักการกระจายอำนาจ หลักฉันทามติ หลักการรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักประสิทธิผล และหลักนิติธรรม มีความสอดคล้องกับรอง ปญ์สงกา (2548:110) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุดรธานี พบว่า มีความคาดหวังในการบริหาร

สถานศึกษาส่วนใหญ่ในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรม ส่วนในด้านหลักความคุ้มค่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีความสอดคล้องกับเอกภพ กองศรีมา (2554) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาความเป็น ธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลในเขตอำเภอतालसुम จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ความคาดหวังในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ในมุมมองของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสภาเทศบาล และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมต้องการพัฒนา ซึ่งมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามลำดับ ดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง และหลักการรับผิดชอบต่อสังคม มีความสอดคล้องกับพิศมัย หมกทอง (2554 :115) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร มีความต้องการพัฒนาโดยคำนึงหลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพราะเป็นการบริหารการปกครองที่ดี ที่ทุกภาคส่วนเห็นว่าเป็นสิ่งนำมาเพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพขึ้น และมีความสอดคล้องกับสุพจน์ เจริญข้า (2554:87) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่ามีความต้องการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคมและหลักความคุ้มค่า

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามลำดับตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้ หลักการกระจายอำนาจ ควรมีการกระจายอำนาจในการทำงานอย่างเหมาะสมตามความสามารถและความชำนาญ หลักการมีส่วนร่วม ควรมีการสนับสนุนนโยบายการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน หลักความเสมอภาค ควรมีการสนับสนุนการบริหารงานอย่างเสมอภาคส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีความเสมอภาคในการทำงานและรับผลประโยชน์ร่วมกัน หลักความโปร่งใส ควรมีการบริหารงานที่มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน หลักฉันทามติ การบริหารงานโรงเรียนควรมีมติ ข้อตกลงร่วมกันอย่างชัดเจน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560

หลักประสิทธิภาพ ควรมีการบริหารงานเป็นไปตามบริบทของโรงเรียนและมีประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดของโรงเรียน หลักประสิทธิผล การบริหารงานควรมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนเป็นไปตามบริบทของโรงเรียน หลักนิติธรรม การบริหารงานควรมีกฎ กติกา และข้อตกลงที่ชัดเจน หลักการตอบสนอง ควรมีการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ อย่างรวดเร็วและทันสมัย หลักการรับผิดชอบต่อสังคม ควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. ควรมีการศึกษการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
3. ควรมีการศึกษการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขและเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ถวิลวดี บุรีกุล.(2546). ธรรมาภิบาล: หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่.วารสารสถาบันพระปกเกล้า.
- พิศมัย หมกทอง. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2558, จาก <http://www.mcu.ac.th/userfiles/file/mcuthesis2556 library.pdf>.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระปีย์วัฒน์ ปิยสีโล. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- รอง ปญฺสํกทา. (2548). *พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุดรธานี*. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2558, จาก http://mis.cola.kku.ac.th/files/gs28_attachment_files/files/429/ED_114.pdf
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.(2557). *แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ*.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *การจัดการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)*. กรุงเทพมหานคร, พรีเมียร์โปร จำกัด.
- สุพจน์ เจริญขำ. (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอลำทะเมนชัยบุรีรัมย์*. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2558, จาก <http://www.mcu.ac.th/userfiles/file/library1/Thesis/143.pdf>
- อุไร บัวหลวง. (2552). *พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา. มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities. Journal of Education and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.

